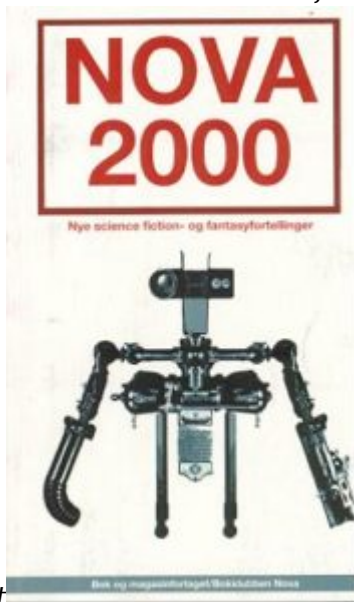

Novelle av Rune Henning Johansen: Tur i måneskinn

Are Hansen

I år 2000 utkom den siste NOVA-boka fra Bok og Magasinforlaget (avleggeren til STOWA forlag som

utga magasinet *NOVA* på 70-tallet). Boka het [NOVA 2000](#), og var en novellesamling. Den hadde kommet i stand etter en novellekonkurranse utlyst under science fiction- og fantasy-kongressen i Bergen kulturby 2000. Juryen, bestående av forfatterne B. Andreas Bull-Hansen og Willy Ustad samt juryleder Ellen T. Andresen, ble forelagt de innkommende novellene uten å vite hvilke bidragsytere som sto bak.

Ganske morsomt er det at 7 av de 13 novellene juryen falt for, var skrevet av samme mann: Rune Henning Johansen. Johansen jobbet da som forsker ved Telenor Forskning og Utvikling, og var formann for Foreningen Redd Individet.

Etter denne imponerede debuten hørte vi ikke mer fra science fiction-forfatteren Rune H. J. Nye NOVA gikk derfor inn i den verdensomspennende datamatriksen for å oppspore ham, og inviterte den godeste Rune til å bidra med en ny novelle.

Resultatet foreligger herved, i form av den glitrende "Tur i måneskinn."

PS: Rune Henning Johansen opplyser dessuten om at han har skrevet en sf-roman. Det er ikke umulig at Nye NOVA kommer tilbake til denne eller andre bravader fra RHJ ved et senere tidspunkt.

Redax.

Tur i måneskinn

Det var torsdag morgen at han forstod det. Eller var det kanskje først da han *klarte* å innse hva som skjedde? Han begynte å bli skallet! Det var litt for mange hår som ble med kammen.

Han var fullstendig klar over reglene. Han skulle straks melde fra om dette. Hodebunnen ville så bli undersøkt. Kanskje han hadde sett feil? Kanskje de fant ut at han fortsatt hadde normal hårvekst? Men det våget han ikke ta sjansen på. For han var også godt kjent med prosessen videre hvis begynnende håravfall ble bekreftet. Han ville få takk for å ha gjort sin plikt. Han ville få hjelp med å ordne noen praktiske ting. Og så ville han bli skutt. Det var ikke lov å bli skallet.

Hvor fornuftige regelen var, kunne selvsagt diskuteres. Og den ble diskutert. Men regelen bestod.

Hvilke alternativer hadde han? Ikke mange, i hvert fall ikke hvis det var snakk om gode alternativer. Han hadde selv en jobb innen statlig sikkerhet. Derfor kjente han godt til hva desperate menn kunne finne på. Nå hadde han selv aldri jobbet med skallethet. Men flere av kollegaene gjorde det. Og han hadde plukket opp mye sladder fra dem.

Parykker? Bare å glemme! Det var bortimot umulig å få tak i noe som så ekte nok ut. Og med noe som så falskt ut, ble man fort kontrollert. Bare det å bruke kunstig hår, var i seg selv straffbart.

Miste håret i en ulykke? Kanskje bli brannskadet? Også bare å glemme! Pyromani var vanskelig. Og det var lite sannsynlig å finne en brennende bygning man kunne løpe inn i for å redde noen andre.

Miste håret på grunn av medisinsk behandling? Det kunne gå. Uansett var det for sent. Før en dose med for eksempel cellegift, ble hårveksten undersøkt. Det ville blitt en kule i stedet for kur.

Flukt? Det var og ble det eneste alternativet. Alle visste at skallethet var lovlig i nabolandet. Mange prøvde å komme seg dit, og mange ble tatt før de nådd grensen. De ble selvsagt også skutt.

Skulle han velge den enkleste? Det vil si å melde seg? Nei! Det var bare én kollega som hadde gjort det tidligere. Men han hadde røket akillessenen under en fotballtrening. Det ble komplikasjoner, og det tok tid før benet ble bra. For lang tid. Alle roste ham fordi han meldte seg selv da håret begynte å forsvinne. Men alle visste at hadde han ikke brukt rullestol på det tidspunktet, ville også han ha

prøvd å flykte.

De fleste slike turer gikk om natten, gjerne når det var fullmåne. Det var ikke uten grunn at dette ble kjent som «turer i måneskinn». Dette selv om de færreste hadde rukket å utvikle noen måne før flukten.

Når skulle han flykte? Ikke med en gang, nei! Det var altså en torsdag morgen. Hvis han ikke møtte opp på jobb, ville det i seg selv være mistenkelig. Dra på jobb! Oppfør deg normalt! Og så kunne han vurdere en flukt allerede samme ettermiddag. At det var fullmåne nå, var tilfeldig. Uansett spilte ikke det særlig rolle nå midt på sommeren.

Vente til helgen? Nei! Det var da de fleste prøvde seg. Ingen grunn til å vente lenger en nødvendig.

Han dro på jobb, og gjorde det han skulle. Heldigvis var det ingen kontroller den dagen. Det eneste problemet kom da han var en tur innom kontoret til en av de som jobbet med skallethet. På veggen hang et kart, visstnok med oversikt over mulige fluktruter og kommende kontroller. Han måtte anstrenge seg for ikke å studere dette. Men samtidig måtte han ikke la det være påfallende at han *ikke* var interessert i dette. Det var heldigvis ikke lange tiden han var der inne.

Godt var det at ingen kollegaer ville ha ham med på en tur ut på byen om kvelden. Han dro i stedet rett hjem og begynte å pakke. En kraftig middag før han så syklet i retning mot grensen.

Et godt stykke fra grensen var det et vann. Han satte fra seg sykkelen og slo seg ned ved vannet. Han hadde ofte vært der tidligere. I utgangspunktet intet mistenkelig med det. Sittende ved vannet gikk han gjennom sekken sin. Det var bare snakk om det nødvendigste der. Mat, klær og noen få små private ting. Mobiltelefon lot han ligge igjen. Ikke snakk om at noen skulle klare å spore ham opp. Han vurderte å legge ingen noe klær slik at det så ut som om han hadde tatt en svømmetur. Men han ville vel ikke klare å lure noen, spesielt siden han ikke hadde noen ekstra sko han kunne legge igjen.

Og så begynte han å gå. Først den *motsatte* veien, vekk fra grensen! Det var ikke mange hundre meter han gikk i den retningen. Men han mente det ville minske risikoen for å bli oppdaget. Så noen hundre meter parallelt med grensen før han så vendte seg direkte mot grensen.

Så var det å gå og gå. Ikke tenke på noe annet enn å gå. Konsentrert! Et benbrudd nå, ville være fatalt. Dødelig kunne det også bli hvis han vrikket en fot. Noen mulighet for å ta bilder eller høre på musikk, hadde han heller ikke. Alt elektronisk utstyr hadde han latt ligge igjen. Mindre vekt og lavere sannsynlighet for å blir sporet. Ikke en gang en klokke hadde han. Det trengte han vel uansett ikke? Færre distraksjoner ble det også på den måten.

Passe på hvor han gikk, og hele tiden lytte etter patruljer. Ble han stoppet nå, ville håret garantert bli undersøkt. Han gikk for livet.

Prøve å ikke være for synlig, men likevel sørge for å gå rimelig hurtig.

Hva om noe skjedde med en av skoene? Hva hvis en lisse røk? Den tid, den sorg! Han ville i hvert fall ikke snu nå for å plukke opp noen reservelisser.

Et par korte pauser med noe mat og drikke før han gikk videre. Det var heldigvis om sommeren. Det ble aldri skikkelig mørkt. Men litt forsiktigere måtte han gå da det var på det mørkeste. Ingen grunn til å ta unødige sjanser.

Legge seg ned for å sove? Nei! Det fikk vente. Nå måtte han gå.

Han mente han holdt riktig retning. Og da sola igjen begynte å komme opp, fikk han bekreftet det. Og han mente han hadde klart å krysse grensen. Men sikker var han ikke. Han fortsatte! Hva annet kunne han vel gjøre?

Det lysnet mens han gikk. Den siste maten ble spist. Forsatt hadde han noe igjen å drikke, men ikke mye. Hvor lenge måtte han fortsette? Han visste stort sett intet om forholdene i dette nabolandet. Kanskje han aldri ville klare å nå frem til andre mennesker? Så ironisk å sulte eller tørste i hjel da han endelig liksom var trygg?

En vei!

Han gikk bort til den. Veimerkingen var av en annen farge. Det tydet på at han var i et annet land. Men sikker var han ikke.

Noen ropte en kommando. Ordet oppfattet han ikke, men budskapet var klart. Han skulle bli stående. Uansett var han ikke i form til å løpe. Han ble stående.

Tre soldater kom mot ham. Ukjente uniformer. Og han skjønnte han var i et annet land da han så at en av soldatene var skallet. Han klarte ikke skjule forbauselsen av noe så uvant. Alle de tre soldatene lo litt av dette.

- Har du flyktet?

- Ja!

- Velkommen!

Og så fikk han noe drikke og spise mens en bil ble tilkalt. Han ble kjørt til noe som så ut som et hotell. Men det var utvilsomt et militært mottakssenter. En lege tok en kort sjekk av ham før hun kommanderte ham til å sove.

- Resten tar vi senere!

Han ble vist inn på noe som i hvert fall så ut som et hotellrom. Et bad og et rom med en seng. Han sovnet nesten med en gang han la seg ned.

Først da han våknet, oppdaget han det lå noen instruksjoner på et bord. Han kunne bestille mat før han så meldte seg på et kontor for et formelt forhør.

Maten ble bestilt, mottatt og fortært. Middag, lunch eller frokost? Han visste ikke helt. Han var sulten, og han ble mett. Det var det viktigste.

Han tok en dusj og kledde på seg noe nytt undertøy og et par strømper som var lagt frem. Det var flere størrelser å velge mellom. Buksa og jakka hans egne. Det fikk greie seg. Så var det å gå ned to etasjer før han meldte seg på kontoret.

En eldre sivilkledd mann tok i mot ham. På kontoret var det også to soldater. Det var visst snakk om standard regler for slike avhør. Avhøret var fort unnagjort.

- Du har altså flyktet.

- Ja!

- Hvorfor?

- Begynnende håravfall!

- Den er grei!

Og det var det! Den eldre fyren fortalte om saksgangen videre.

- Med en gang du krysset grensen, ble du borger av dette landet, med de rettigheter og plikter det medfører. Vi er selvsagt interessert i det du kan fortelle om ditt tidligere hjemland. Men du er ikke forpliktet til å si noe som helst. Vi vil ikke tvinge frem opplysninger. Dessuten vet vi muligens det meste allerede.

- Mer enn bare navnet mitt?

Jo, da! Fyren kunne ramse opp hvor han hadde bodd, hvor han hadde jobbet og hva arbeidet gikk ut på.

- Men ikke spør meg om hvordan vi vet dette!

- Kanskje bedre at dere spør om det dere ikke vet?

Den eldre fyren lo litt av dette, og han fikk med seg soldatene på den latteren. Og så var det en litt mer formell tone igjen.

- Her kan du signere på at du har vært i et møte med meg og blitt informert. Da har jeg i det minste noe konkret jeg kan vise mine sjefer.

Papiret ble lagt frem. Det var mye tekst der. Liten skrift. Dårlig lys. Han tok frem lesebrillene fra innerlomma på jakken.

Plutselig var det som stemningen i rommet skiftet. Soldatene stivnet til. Den eldre fyren så nesten litt trist ut da han spurte, mest for å bekrefte det han hadde sett.

- Du bruker altså briller?

Soldatene hadde allerede tatt frem pistolene.

Rune Henning Johansen

<http://rhj.info/>